

รายงานวิจัย

เรื่อง

การเมืองแห่งจิตวิญญาณในปรัชญาการเมืองคลาสสิก
The Politics of the Soul in Classical Political Philosophy

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.พิศาล มุกดาร์ศมิ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวิชาการ

ประจำปี 2559

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง การเมืองแห่งจิตวิญญาณในปรัชญาการเมืองคลาสสิก
ชื่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.พิศาล มุกตาร์ศรี
ปีที่แล้วเสร็จ 2563

บทคัดย่อ

ความรู้ของปรัชญาการเมืองกรีกยุคคลาสสิกของโสเครตีสและเพลโตที่มีความสำคัญคือคำอธิบายในเรื่องของกำเนิด และพัฒนาการทางด้านจิตวิญญาณตั้งแต่ในระดับบุคคลที่มีความเชื่อมโยง ส่งอิทธิพลต่อชุมชนการเมือง ในลักษณะของการกำหนดคุณสมบัติตัวผู้ปกครองและต่อรูปแบบการปกครอง วัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งเน้นไปยัง การศึกษาถึงพัฒนาการและความเป็นมาของความรู้ในด้านจิตวิญญาณที่เกิดขึ้นในปรัชญาการเมืองคลาสสิก และการศึกษาถึงความเชื่อมโยงของจิตวิญญาณกับเรื่องของแนวคิดทางการเมืองและระบอบการปกครองต่างๆ ส่วนระเบียบวิธีวิจัยใช้วิธีการคุณภาพ ในลักษณะของการวิเคราะห์และตีความเอกสารชั้นต้นที่อยู่ในรูปงานเขียนต้นฉบับ พร้อมกับเอกสารชั้นรองที่อยู่ในรูปการศึกษาในเชิงตีความ

ผลการวิจัยความรู้ทางจิตวิญญาณซึ่งเริ่มต้นที่โสเครตีสและพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบสมบูรณ์ภายใต้ความรู้ทางปรัชญาการเมืองเพลโต มีความสำคัญในลักษณะของการส่งอิทธิพลต่อทั้งระดับตัวบุคคล ในลักษณะของการแบ่งจิตวิญญาณออกเป็นสามส่วน ประกอบด้วย หนึ่ง ปัญญา ความรู้หรือเหตุผล สอง ความกล้าหาญ และความอยากหรือความปรารถนา ที่เรียกว่าไตรลักษณ์จิต คุณสมบัติของจิตวิญญาณผลต่อรูปแบบของผู้คนในชุมชนการเมืองที่ประกอบด้วย ชนชั้นผู้ปกครอง ชนชั้นผู้พิทักษ์และชนชั้นที่ทำการผลิต ซึ่งแบ่งออกเป็นการปกครองหกรูปแบบ ประกอบด้วย ราชาธิปไตย พลาธิปไตย อภิชนาธิปไตย คณาธิปไตย ประชาธิปไตยและทรราชย์ ขณะเดียวกันรูปแบบของจิตวิญญาณส่งผลต่อรูปแบบการปกครองที่เพลโต เรียกว่าจิตวิญญาณที่ขยายใหญ่ เช่น ระบอบอภิชนาธิปไตยคือการปกครองด้วยจิตวิญญาณในส่วนที่เป็นปัญญาหรือความรู้ แตกต่างไปจากระบอบประชาธิปไตยที่ปกครองโดยความอยากหรือความปรารถนา ข้อเสนอแนะในการวิจัยควรที่จะศึกษาเพิ่มเติมว่า ความรู้ทางจิตวิญญาณในปรัชญาการเมืองคลาสสิกส่งอิทธิพลและมีผลกระทบต่อรูปแบบการปกครองในปัจจุบันหรือไม่อย่างไร

คำสำคัญ จิตวิญญาณ การเมืองแห่งจิตวิญญาณ โสเครตีส เพลโต ระบอบการปกครอง

Title: The Politics of the Soul in Classical Political Philosophy
Researcher(s): Associate Professor Dr.Pisan Mukdaratsami
Year: 2020

ABSTRACT

The aims of this research is to study the origin and development of the knowledge of the soul in classical political philosophy. Due to the study of classical political philosophy did not separated from the knowledge of the soul. The problem of political regimes and rulers were the result from the politics of human soul. This study applied a qualitative method and documentary research by studying writings of Greek political philosophy. The study was review and close interpretation of original text, especially Socrates and Plato. The study of secondary text were used in this research.

This study found that the knowledge of the soul was emerged from Socrates and fully developed by Plato. Human soul were divided into three parts or tri-partie soul which composed of wisdom, knowledge or reason. The second part was spiritedness made man courageous and the last was appetites or desires. Plato linked human soul to social class and political regimes. He called it 'polis as a soul writ large.' The best and good political regime reflected a good order of the soul, the soul of a leader or ruler was dominated by wisdom or knowledge. Plato had classified political regime which ranked from the best declined to the worst. Beginning from monarchy, timocracy, aristocracy, oligarchy, democracy and tyranny.

Keywords: Soul, Politics of Soul, Socrates, Plato, Political Regime